

Ovisnost o alkoholu

Alkoholizam spada u skupinu bolesti ovisnosti. Nastaje kada osoba više ne može kontrolirati svoju uporabu alkohola, kompulzivno ga zloupotrebljava, unatoč njegovim negativnim posljedicama i doživljava emocionalni stres kada ne pije.

Alkoholizam je kronična, recidivirajuća bolest koja ne uključuje samo fizičke probleme osobe koja ga konzumira, već uključuje i psihosocijalne probleme alkoholičara, njegove obitelji i okoline u kojoj se nalazi. Ako sve to uzmemo u obzir vidimo da se potreba za stručnom pomoći povećava dva do tri puta.

Da bi se dijagnosticirao alkoholizam pojedinac treba ispunjavati određene kriterije navedene u Dijagnostičkom i statističkom priručniku za mentalne poremećaje (DSM-5).

Osoba mora zadovoljiti bilo koja dva od navedenih kriterija unutar istog razdoblja od 12 mjeseci.

- Alkohol konzumira u većim količinama ili duže vremensko razdoblje.
- Osoba ne može smanjiti uporabu alkohola unatoč želji da to učini.
- Osoba troši puno vremena da bi nabavila alkohol, koristila ga i na kraju oporavljala se od njegovog učinka.
- Postojanje snažne želje ili žudnje za konzumacijom alkohola.
- Nemogućnost normalnog funkcioniranja kod kuće ili na poslu.
- Nastavak konzumacije unatoč tome što je došlo da problema u međuljudskim odnosima s okolinom.
- Odustajanje od ugodnih društvenih, profesionalnih ili relaksirajućih aktivnosti u kojima je osoba prije uživala.
- Konzumacija alkohola u opasnim situacijama poput vožnje automobila ili upravljanja strojevima.
- Nastavak konzumacije unatoč pojave psihološkog ili fizičkog problema koji je nastalo uporabom alkohola.
- Razvijanje tolerancije odnosno potrebe za konzumacijom sve većih količina alkohola da bi se postigao željeni učinak.
- Razvijanje simptoma apstinencijske krize kada osoba prestane piti.

Prekomjerna konzumacija alkohola izaziva brojne posljedice po zdravlje.

Kada se alkohol unese u organizam on dopijeva doslovno u svaki dio našeg organizma. Kod alkoholičara zbog velikih količina alkohola jetra ga ne uspijeva preraditi u cijelosti, a preostali alkohol i njegovi produkti na organizam djeluju kao otrov. Posljedica toga su oštećenja gotovo svakog organa u organizmu. Prvo strada jetra čija oštećenja variraju od blagih oštećenja, povećanja jetre, masne jetre i na kraju ciroze, koja je neizlječiva bolest sa smrtnim ishodom. Zbog djelovanja na sluznicu želuca i dvanaesnika dolazi do pojave čira koji može probiti želučanu stijenku i može nastati tumor.

Česta posljedica je i upala gušterače koja je praćena velikom smrtnošću. Spisak oštećenja je velik i nema organa na koji alkohol ne djeluje i ne uništava ga.

Brojne su posljedice alkoholizma na mentalno zdravlje, od koji su najznačajnije alkoholno ludilo (delirijum tremens), alkoholna epilepsija, alkoholni stupor ili koma i alkoholna ljubomora.

Važno je napomenut da je alkoholizam bolest koja se može liječiti. Prije početka liječenja je jako bitno napraviti opsežan liječnički pregled bolesnika kako bi se utvrdio njegovo zdravstveno stanje te vidjelo postoje li bolesti ili poremećaji koji mogu stati na put apstinenciji.

Liječenje ne uključuje samo alkoholičara već je jako važno sudjelovanje njegove obitelji ili osoba koje mogu biti podrška alkoholičaru u tom procesu. Kod liječenja je naglasak na uspostavi potpune apstinencije, promjena ponašanja kako alkoholičara tako i članova obitelji bolesnik.

Tijekom te nakon liječenja je bitno je da alkoholičar i članovi njegove obitelji budu uključeni u KLA. Klubovi liječenih alkoholičara (KLA) najpoznatiji su oblik rehabilitacije i resocijalizacije alkoholičara bez koji bi liječenje i apstinencija bili nemogući.

Tekst priredila:

Tamara Brezičević, dipl. soc. radnica

Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije

A. Cesarca 71, Slavonski Brod